

ABD Çöküş Sürecine Girdi

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Cts, 03/09/2011 - 08:05

Dünya devi Amerika Birleşik Devletleri, bütün gücüne rağmen mali sıkıntıda.

Aslında uzun zamandır bu sıkıntının içindeydi ama “Kol Kırılır Yen İçinde Kalır” Atasözümüze uygun olarak kapalı kapıların, kalın perdelerin arkasında saklıydı bu durumu.

Günü geldi, kapalı kapılar, kalın perdeler aralandı ve gizemli evden dışarı kötü kokular sızmaya başladı.

Sızıntı bir Amerikan kuruluşu olan Standard & Poors’un, ABD’nin kredi notunu AAA’dan AA’ya düşürmesi ile başladı.

Gerçekte Standard & Poors’dan evvel merkezi Pekin’de olan derecelendirme (reyting) şirketi Dagong geçen yılın sonlarına doğru ABD’nin kredi notunu düşürmüştü. 2010 sonunda kredi notunu A+’ya indiren Dagong, sonra da bunu A-’ye düşürdü. Çinli bir şirket olduğu için pek dikkate alınmadı ama yaptığına doğru olduğu sonradan ortaya çıktı.

ABD, ilk kez 1796 yılında Doları altına bağlamıştı ve o dönemde 1 ABD dolarının karşılığı 1.6 gr altın idi. 1900 yılında çıkarılan Altın Standardı yasası ile 20.67 ABD Doları 1 ounce (28.349 gr) altına sabitlendi ve ABD hükümeti dolar getirene karşılığı kadar altın ödemeyi taahhüt etti. Altına dayalı para sistemi, “elde ne kadar altın varsa o kadar para basılabilir” esasına dayandığı için ABD Doları dünya üzerinde ilk konvertibl (değiştirilebilen) bir başka deyimle de her ülkede geçerli para haline geldi.

ABD’nin 1944 yılında aldığı kararla tedavüldeki Dolarını altına bağlı olarak bastığını, yani Doların altın karşılığı basıldığını tek yanlı bir biçimde dünyaya ilân etmesi ile ekonomik ilişkileri olan dünyadaki bütün ülkelere de millî paralarını artık altına göre değil, ABD dolarını bloke ederek ayarlamaları zorunluluğunu getirdi.

ABD ile ekonomik ilişki içinde olan çoğu ülkeler, ABD doları bloke ederek para basma yoluna gittiler. Böylece dünyada altına ayarlı para sistemi, ABD dolarına bağımlı hale geldi.

1968 yılında Fransa’da De Gaulle, Almanya’da Adenaur bir araya gelip, ABD’nin bu yanlış ve dünyanın mali yapısını bozan para sistemine karşı harekete geçtiler. 1972 yılında Fransa ve Almanya hükümetleri, ABD’nin uygulamak istediği parasal politikaların tutarsızlığını göstermek için dolar toplayıp, karşılığında ABD’den altın talep ettiler. ABD Dolar karşılığı altın veremeyeceğini açıklayınca da ekonomik dengeler bir gecede alt üst oldu.

ABD bu yıldan sonra karşılıksız olarak Dolar basmaya ve bu karşılıksız Dolarlarla da başta petrol olmak üzere her tür ticari malı satın almaya başladı. 1972 yılında sinsi bir şekilde başlayan çöküş süreci, günümüzde doruğa ulaştı.

ABD şimdi Gayri Safi Milli Hasıla’sının sadece yüzde 13’ünü üretebiliyor. Dış ticaret açığı ise 630 milyar Dolar. ABD’nin dış borcu 14.3 trilyon dolar. Ülkenin her gün 1 milyar Dolar nakit paraya gereksinimi var. ABD Hazine Dairesi’nin sadece Çin’den aldığı borç 83 milyar dolar.

Çin Merkez Bankasında şu an 3 trilyon 320 milyar Doları bulan döviz rezervi var ve bu rakam hızla artıyor. Çin'in elindeki rezervin dörtte üçü Dolar, dörtte biri de Euro tahvili.

Dolar ve Euro'nun çökmesi durumunda Çin de yıkım süreci içine girecek veya da parasal zenginliğinin büyük bir kısmını kaybetmiş olacak.

Şimdi başta Çin olmak üzere ellerinde Dolar biriken ülkeler "Her çeşit malımızı Amerika'ya gönderip karşılığında Dolar denen bu kağıt parçalarını alıyoruz. Bunların karşılığında ABD'den veya da diğer ülkelerden herhangi bir mal veya hizmet satın alamazsak bu Dolarlar ne işimize yarayacak?" diye sormaya ve soruşturmaya başladılar.

Amerikan ekonomisinin düze çıkabilmesi için 200 trilyon Dolara gereksinimi var. Bu meblağ dünyadaki tüm gayri safi milli hasılların toplamının 3 katı. Yani bulunması olanaksız bir miktar. Bu durumda da ABD'nin düze çıkamayacağı açık, çöküşü de kaçınılmaz demektir.

ABD bir müddet daha elindeki silah gücü ile dünyadan toplayacağı haraçlarla ayakta durmayı devam ettirse de, Rusya gibi de her an çözülmeye başlayabilir.

Zaten 14 Ocak 2010 tarihinde Arizona Eyaleti, resmi olarak iflasını ilan etti ve Arizona Eyalet Meclisi binası, Devlet Hastanesi ve hapishane binaları satıldı.

Sırada daha başka eyaletlerde var.

"Ne oldum deme ne olacağım de" atasözümüz sanki ABD için söylenmiş...

Prof. Dr. Ata ATUN

ataatun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (18/05/2024 - 20:32 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/abd-cokus-surecine-girdi>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <mailto:ataatun@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>